

[Udenrigsministeren.]

om deres rustninger og kontrol med disse oplysninger.

Disse lighedspunkter bør imidlertid ikke tilsløre den kendsgerning, at vestmagterne på indeværende samling har fremsat et forslag, der bryder nye veje for om muligt derved at lette bestræbelserne for at opnå enighed om en nedrustningsplan. Det kan således fremhæves, at tremagtsforslaget går ind for nedlæggelse af atomenergikommissionen og nedrustningskommissionen og for oprettelse af en ny kommission, som hele nedrustningskomplekset skal være undergivet. Det betyder med andre ord, at atomvåbnet foreslås indbefattet i den almindelige nedrustningsplan. Desuden indeholder forslaget en bestemmelse om vedvarende og gradvis offentliggørelse og kontrol. Der foreslås endvidere bestemmelser angående offentliggørelse af og kontrol med oplysningerne vedrørende atomvåbnet. Der bør allerede på et tidligt stadium gives oplysninger om atomenergifremstillingen, og den amerikanske udenrigsminister betegnede det som en ændring i De Forenede Staters politik, når man nu gik ind herfor — også en indrømmelse.

Medens vestmagternes forslag således på visse punkter afviger fra de under tidligere samlinger fremsatte forslag og planer og således udgør et konstruktivt forsøg på at nå videre i denne vigtige og vanskelige sag, må man vel, bortset fra, at Sovjetunionen har givet sin tilslutning til vestmagternes forslag om en sammenlægning af atomenergikommissionen og nedrustningskommissionen, nærmest sige, at det russiske standpunkt i det væsentlige er en gentagelse af tidligere russiske planer.

Således som forslagene blev forelagt i det politiske udvalg, var hovedforskellene følgende:

1. Vestmagterne ønskede med hensyn til atomenergikontrollen først iværksat grundige undersøgelser og derefter etableret et forbud mod anvendelse af atomvåbnet.

Sovjetunionen ønskede derimod iværksat et øjeblikkeligt forbud mod anvendelse af atomvåbnet og samtidig iværksat en kontrol med, at dette forbud bliver respekteret.

2. Sovjetunionen ønskede kontrolorganet henlagt under sikkerhedsrådet, i hvilket veto retten gælder.

3. Sovjetunionens forslag gik blandt andet ud på en reduktion af rustningerne med en trediedel. Vestmagterne ønskede derimod, at de forskellige landes væbnede styrker og forsvarsforanstaltninger først skulle under-

kastes en undersøgelse, inden bestemmelse blev taget om nedrustningens omfang.

Fra dansk side har vi i de tidligere plenarforsamlinger — iøvrigt med tilslutning fra alle repræsentanter i delegationerne — støttet flertallets standpunkt med hensyn til atomkontrollen. Det sovjetrussiske standpunkt åbner nemlig mulighed for, at der kan hengå et anseligt tidsrum mellem deklARATIONEN og forbud mod atomvåben og den faktiske gennemførelse af kontrolplanerne. Og hvad ville der ikke kunne ske, såfremt en regering, som ikke anerkender De Forenede Nationers autoritet eller nægter at betragte sig som bundet af forbudet, fik rådighed over atommateriale i dette tidsrum?

Fra dansk side har vi ligeledes støttet det standpunkt, at veto reglen ikke skal finde anvendelse i forhold til kontrolorganet. Vi mener, at det ikke kan tillades nogen stormagt ved anvendelse af veto reglen at hemme gennemførelsen af kontrolorganets henstillinger.

Den danske regering har ikke tidligere kunnet og kan heller ikke nu støtte Sovjetunionen i dens forslag om en reduktion af rustningerne med en trediedel, uanset rustningernes nuværende størrelse. Vedtagelsen af et sådant forslag ville være ensbetydende med, at de stormagter, som gennemførte en almindelig demobilisering efter krigens afslutning, altså først og fremmest De Forenede Stater og Storbritannien, ville blive stærkt svækket i militær henseende.

Forholdet er jo det, som det for eksempel allerede blev fastslået i den resolution, som De Forenede Nationers plenarforsamling vedtog den 19. november 1948, at den første betingelse for en virkelig indskrænkning af rustningerne mangler, sålænge man ikke har autentiske oplysninger om hver enkelt stats rustningsudgifter og rustningsomfang, og sålænge der ikke er en virkelig kontrol hermed; det turde være indlysende. Derfor må vi fra dansk side støtte vestmagternes forslag om, at der skal pålægges medlemsstaterne pligt til at give fuld oplysning om deres rustninger, og om effektiv kontrol med nøjagtigheden af disse oplysninger.

I det politiske udvalg blev det vedtaget, at man i et underudvalg skulle forsøge at koordinere vestmagtsforslaget med de russiske ændringsforslag. I dette underudvalg fik repræsentanter for de tre vestmagter og Sovjetunionen sæde, og dets forhandlinger er foregået under ledelse af plenarforsamlingens formand Nervo.